

Lesson 9

Czytanka

It was Christmas 1983, a few months before the start of the miners' strike in Britain. It was business as usual in a bar in Chester near Newcastle with customers, mostly miners, drinking beer and talking, when suddenly a fight broke out at one of the tables. The fight was started by Jackie Mackenzie, an ex-coalminer and First World War Royal Marine. At 92, but still in excellent health, Jackie was the oldest member of the Miners' Club and one of the regulars at the bar. That evening he got into an argument with Mike Baker, a retired miner like himself but some twenty years younger.

The argument was over the future of coalmining in Britain. Mike, whose son is chief engineer at a power plant in Scotland, was arguing that many coalmines in Britain would have to close down, because the coal they produced was too expensive. He said that if power plants burnt cheap imported coal, electricity would be cheaper and everybody would be better off. He also said that it was counterproductive to keep the pits open if they could not produce cheap coal.

Jackie was terribly upset to hear such talk. He told Mike to shut up and stop talking like a Tory banker, but then got really angry and lost his self-control. He grabbed Mike by his jacket and started shaking him. Then the two men started punching each other and Jackie hit Mike on the jaw. The barman, who tried to break up the fight, was punched on the nose, and it started bleeding. When the two men were finally separated, Mike's false teeth were smashed and Jackie could feel a sharp pain in his right wrist.

Soon afterwards a meeting of the club's committee was called and Jackie was told to come and explain his behaviour. When he came he had a plaster cast on his right hand. But he was as meek as a lamb and said he had

already apologized to Mike Baker and the barman. Of course, he would pay for all the damage done. The secretary of the club, who didn't like Jackie and considered him a troublemaker, wanted the committee to ban him for life. But other members of the committee disagreed with him and Jackie was banned from attending for only two weeks.

Było Boże Narodzenie 1983 roku, kilka miesięcy przed wybuchem strajku górników w Wielkiej Brytanii. To był dzień jak co dzień w barze w Chester niedaleko Newcastle z klientami, w większości górnikami, pijącymi piwo i rozmawiającymi, kiedy nagle przy jednym ze stolików rozpoczęła się bójka. Rozpoczął ją Jackie Mackenzie, były górnik i marynarz brytyjskiej piechoty morskiej podczas I wojny światowej. W wieku 92 lat, ale nadal w świetnym zdrowiu, Jackie był najstarszym członkiem Klubu Górników i jednym ze stałych klientów w barze. Tego wieczoru wdał się w kłótnię z Mikem Bakerem, jak on emerytowanym górnikiem, ale jakieś dwadzieścia lat młodszym.

Kłótnia dotyczyła przyszłości górnictwa węgla w Wielkiej Brytanii. Mike, którego syn jest głównym inżynierem w elektrowni w Szkocji, twierdził, że wiele kopalni węgla w Wielkiej Brytanii będzie trzeba zamknąć, ponieważ węgiel, który produkują, jest zbyt drogi. Powiedział, że gdyby elektrownie spalały tani węgiel z importu, elektryczność byłaby tańsza i każdemu powodziłoby się lepiej. Powiedział również, że utrzymywanie otwartych kopalń miało się z celem, skoro nie mogły one produkować taniego węgla.

Jackie bardzo się zdenerwował słysząc taką opinię. Powiedział Mike'owi, aby się zamknął i przestał mówić jak konserwatywny bankier, ale wtedy naprawdę się zdenerwował i stracił panowanie nad sobą. Złapał Mike'a za kurtkę i zaczął nim potrząsać. Wtedy dwaj mężczyźni zaczęli okładać się pięściami i Jackie uderzył Mike'a w szczękę. Barman, który próbował przerwać bójkę, dostał pięścią w nos i zaczął krwawić. Kiedy mężczyźni zostali w końcu rozłączeni, sztuczne zęby Mike'a były roztrzaskane, a Jackie czuł ostry ból w prawym nadgarstku.

Wkrótce potem zwołano posiedzenie komitetu klubowego i wezwano Jackie'go, aby przyszedł i wyjaśnił swoje zachowanie. Kiedy przyszedł, miał gips założony na prawej ręce. Ale był potulny jak baranek i powiedział, że już przeprosił Mike'a Bakera i barmana. Oczywiście, zapłacił za całą wyrządzoną szkodę. Sekretarz klubu, który nie lubił Jackie'go i uważał go za rozrabiakę, chciał, aby komitet dożywotnio go zawiesił. Jednak inni członkowie komitetu nie zgodzili się z nim i Jackie'go zawieszono tylko na dwa tygodnie.

Słownictwo

Who started the fight? a former Royal Marine in excellent health for an ex-coalminer an argument with one of the regulars chief engineer of a big power plant They burnt too much coal. I wish we were better off.	Kto rozpoczął bójkę? były żołnierz piechoty morskiej jak na byłego górnika w doskonałym stanie zdrowia sprzeczka z jednym ze stałych bywalców główny inżynier dużej elektrowni Spalili za dużo węgla. Chciałbym, żebyśmy byli zamożniejsi.
to keep all the pits open It's counterproductive to ban it. (Please) no such talk here! Shut up, will you? Tell me why she is so upset.	utrzymywać wszystkie kopalnie Zakazywanie tego mija się z celem. Proszę bez takiego gadania! Zamknij się, dobrze? Powiedz mi, czemu ona jest tak poruszona.
neither a Tory nor a Socialist The banker got very angry. You mustn't lose self-control.	ani nie torys, ani nie socjalista Bankier bardzo się rozzłościł. Nie wolno ci tracić panowania nad sobą.
He grabbed me by the shirt. a punch on the nose (Please) stop punching me! He was hit on the jaw several times. The landlord tried to separate them. When the fight was broken up... smashing his false teeth smashed after being hit feeling a sharp pain in my wrist Nothing can explain his behaviour.	Chwycił mnie za koszulę. uderzenie pięścią w nos Przestań mnie boksować! Został kilkakrotnie uderzony w szczękę. Gospodarz (właściciel) próbował ich rozdzielić. Kiedy przerwano bójkę... roztrzaskując jego sztuczne zęby pogruchotany po uderzeniu go czując ostry ból w moim przegubie Nic nie może wytłumaczyć jego zachowania.

with a plaster cast on his right wrist

as meek as a lamb

Who can call a meeting of the committee?

considered to be a troublemaker

He ought to be banned for life.

z gipsem na jego prawym nadgarstku

łagodny, potulny jak baranek

Kto może zwołać zebranie komitetu?

uważany za rozrabiakę

Powinien dostać dożywotni zakaz.

Komentarz

industrial action – tym mianem określa się na ogół *akcję strajkową*

pit – dosł. oznacza *dół*; często używa się na oznaczenie *kopalni* lub *szybu*

plaster cast – *gips* zakładany na złamanie; samo słowo **cast** oznacza *odlew, odlewać*

Gramatyka

■ *Czasowniki nieregularne*

Infinitive	Past Simple	Past Participle
bleed	bled	bled
burn	burnt	burnt
fight	fought	fought
strike	struck	struck
upset	upset	upset

■ *Wyrażenie **make + infinitive***

W konstrukcji **make + dopełnienie + bezokolicznik** (bez **to**) czasownik **make** oznacza wpływanie na czyjeś zachowanie. Jak widać z poniższych przykładów, w języku polskim odpowiadają mu różne czasowniki. Używając tej konstrukcji należy pamiętać by nie dodawać cząstki **to** przed bezokolicznikiem. Tak samo bez **to** stosowany jest czasownik **let** oraz **see**.

We made Ann come later. – Skłoniliśmy Ann, by przysłała później.

How to make them believe me? – Jak sprawić, by mi uwierzyli?

What made you ask about her? – Dlaczego o nią zapytałeś?

I'm just making them laugh. – Po prostu ich rozśmieszam.

Nobody can make you sign it. – Nikt nie może cię zmusić do podpisania tego.

Your story made me forget my own troubles. – Twoja opowieść sprawiła, że zapomniałem o moich własnych problemach.

W zależności od kontekstu czasownik **make** może mieć znaczenie *nakłonić, zmusić, sprawić aby*. Przykłady:

How to make him eat less? – Jak skłonić go, aby mniej jadł?

I'll make you economize! – Zmuszę was do oszczędzania!

W konstrukcjach tych angielski jest, w porównaniu z językiem polskim, bardziej zwięzły i komunikatywny, nie wymaga bowiem stosowania zdań złożonych.

■ *Gerund jako bezosobowa forma czasownika*

Nazwą 'gerund' określamy bezosobową formę czasownika z końcówką **-ing**, np. **swimming** – *pływanie*, **writing** – *pisanie*, **being** – *bycie*. Może ona pełnić w zdaniu różne funkcje (m.in. może być podmiotem lub dopełnieniem) i pod tym względem podobna jest do innej formy bezosobowej bezokolicznika. O użyciu formy gerund lub bezokolicznika decyduje wyraz bezpośrednio go poprzedzający. Na przykład po czasowniku **suggest** stosujemy gerund, a po czasowniku **agree** bezokolicznik:

I suggested taking a taxi. – Zapropnowałam, żeby pojechać taksówką.

He agreed to pay for it. – Zgodził się za to zapłacić.

Oto niektóre czasowniki, po których stosujemy gerund:

enjoy – cieszyć się, lubić coś robić

I enjoy reading books at night. – Lubię nocą czytać książki.

stop – przestawać

He stopped smoking when he fell ill. – Przestał palić, gdy zachorował.

finish – kończyć

We should finish making noise at 10 pm. – Powinniśmy skończyć hałasować o 22.

keep – zachować, kontynuować

Please, keep on talking. – Proszę kontynuować (mówić).

avoid – unikać

Do you know how to avoid being sunburnt? – Wiesz jak uniknąć poparzenia słonecznego?

consider – rozważać

I am considering changing my job. – Rozważam zmianę pracy.

mind – mieć coś przeciwko

I don't mind you opening the window. – Nie mam nic przeciwko temu, żebyś otworzył okno.

discuss – omawiać

We are discussing going to Italy next week. – Omawiamy wyjazd do Włoch w przyszłym tygodniu.

imagine – wyobrażać sobie

Just imagine you marrying Prince William! – Wyobraź sobie, że wychodzisz za mąż za księcia Williama!

resist – opierać się

I resist being tempted to spend a lot of money on clothes. – Opieram się pokusie wydawania dużych kwot na ubrania.

regret – żałować

I regret organizing the party next Saturday. – Żałuję, że organizuję imprezę w przyszłą sobotę.

suggest – proponować

We suggest going to cinema tonight. – Proponujemy wyjście do kina dziś wieczorem.

Gerund stosujemy także po przyimkach i czasownikach z przyimkami:

the idea of – pomysł, myśl

The idea of going to Japan next summer is very appealing. – Pomysł, żeby pojechać w przyszłym roku do Japonii jest bardzo atrakcyjny.

interested in – zainteresowany (czymś)

Are you interested in reading scientific magazines? – Interesuje cię czytanie czasopism naukowych?

opposed to – przeciwny (czemuś)

I am opposed to accepting violence on TV. – Jestem przeciwna zgodzie na przemoc w telewizji.

instead of – zamiast (czegoś)

Instead of drinking coffee, she decided to have a cup of tea. – Zamiast kawy postanowiła wypić filiżankę herbaty.

accused of – oskarżony o

He was accused of stealing. – Został oskarżony o kradzież.

give up – rezygnować, przestawać

I think you should give up smoking. – Uważam, że powinieneś rzucić palenie.

think about/of – myśleć o

What do you think about going abroad for good? – Co sądzisz o wyjeździe za granicę na stałe?

object to – sprzeciwiać się

She objects to being treated like a child. – Sprzeciwia się traktowaniu jej jak dziecko.

look forward to – nie móc się doczekać

I look forward to listening to the new jazz band. – Nie mogę się doczekać, kiedy posłucham tego nowego zespołu jazzowego.

thank for – dziękować za

We thank you for helping us in this sad moment. – Dziękujemy, że nam pomagacie w tej przykrej chwili.

apologize for – przeproszać za

I must apologize to Mary for forgetting about her birthday. – Muszę przeprosić Mary za to, że zapomniałem o jej urodzinach.

disapprove of – nie pochwalać, nie aprobować

I disapprove of waking him up so early. – Nie pochwalam budzenia go tak wcześnie.

prevent – zapobiegać

Why didn't they prevent it happening? – Dlaczego nie zapobiegli temu?

W języku angielskim można stosować gerund w stronie biernej, np.

I don't mind being called a stranger. – Nie przeszkadza mi, jeśli nazywa się mnie obcą osobą.

We insisted on being given more wine. – Upieraliśmy się, aby dano nam więcej wina.

He enjoys being kissed by his pretty cousin. – Uwielbia, kiedy go całuje jego piękna kuzynka.

Uwaga!

W podobnych konstrukcjach w języku polskim używamy na ogół zdań złożonych (*aby mnie nazywano obcym, by nam dano więcej wina*).

Komentarz językowy

Zapamiętaj słowa różniące się między sobą znaczeniem po polsku i angielsku:

extravagant – *rozrzutny* (wyraz ten ma też drugie znaczenie, takie jak po polsku: *ekstrawagancki*)

I wish she were less extravagant. – Życzyłbym sobie, żeby była mniej rozrzutna.

actually – naprawdę

It actually got worse. – W istocie pogorszyło się.

eating habits – dosł. *zwyczaje żywieniowe*; porównaj: **bad habits** – nałogi, np.

the worst eating habits of all – najgorszy sposób odżywiania się ze wszystkich

Tories – jest to potoczna nazwa (pochodząca z historii) oznaczająca brytyjską *Partię Konserwatywną*; o brytyjskiej *Partii Pracy* mówi się **Socialists** oraz **The Labour Party**

Ćwiczenia

ĆWICZENIE 1. Przeczytaj poniższy tekst. Zwróć uwagę na sposoby wyrażania opinii, a następnie dopasuj wypowiedzi do osób.

Last month several nurses in a Manchester hospital had to work several hours overtime because of a serious staff shortage. At the end of the month it turned out that the management only had enough money to pay for two thirds of the overtime and so one third of it was unpaid. Here are some of the opinions about the case:

1. We should thank our nurses for working all that overtime for us.
2. We must prevent such things happening again.
3. We are seriously considering taking industrial action.
4. We are very sorry about not being able to pay some of our staff for all the extra hours. But there's nothing we can do about it.
5. I don't mind working overtime if it's necessary, but I object to being cheated by the management.

Those opinions came from the following people:

- a) nurses
- b) one of the managers
- c) a patient
- d) a trade union leader
- e) a trade union activist

ĆWICZENIE 2. Przeczytaj poniższy tekst. Zwróć uwagę na sposoby wyrażania opinii, a następnie dopasuj wypowiedzi do osób.

Last month the hard rock group 'The Springs' gave a concert at a rugby ground in the town of Belham. Thousands of rock fans came to the concert, which commercially was a great success. Now 'The Springs' are seriously considering organizing rock concerts in Belham every month. But many local residents are strongly opposed to the idea. Here are some of the opinions about it.

1. I'm absolutely opposed to the concerts being organized regularly. Neither myself nor my neighbours could stand that terrible noise of rock music.

2. We are looking forward to giving concerts in Belham on a more regular basis. We think Belham's young people are really fantastic.
3. I think there's nothing wrong in 'The Springs' coming here regularly. But we should insist on the loudspeakers at the rugby ground being turned down.
4. We all enjoy listening to 'The Springs' and we're very happy they are to come here on a regular basis.

Those were the opinions of the following people:

- a) a member of the group
- b) a rock fan
- c) Belham residents
- d) a shopkeeper

■ *Słownictwo*

Unpaid overtime? Never!

Bezpłatne nadgodziny? W żadnym wypadku!

**How to prevent it happening?
We might take industrial action.
extra money for the nurses**

Jak nie dopuścić, by to się stało?
Możemy podjąć protest (strajk).
dodatkowe pieniądze dla
pielęgniarek

**Will you consider changing the
management?**

Czy zastanowicie się nad zmianą
kierownictwa?

**a shortage of trade union
activists**

niedobór działaczy związkowych

I regret organizing it.

Żałuję, że to zorganizowałem/ będę
organizował.

I object to being cheated.

Sprzeciwiam się by mnie
oszukiwano.

**Commercially, it was hardly
a success.
opinions of hundreds of local
residents**

Pod względem handlowym to
raczej nie był sukces.
opinie setek tutejszych
mieszkańców

strongly opposed to the idea

bardzo przeciwny temu
pomysłowi